

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudkyň JUDr. Elišky Mrázkové a Mgr. Nadi Pínové **ve věci péče o nezl. Š. S. K., nar. xxx, a nezl. M. M. K., nar. xxx**, oba zast. Městskou částí Praha 1, se sídlem Praha 1, Vodičkova 18, děti **Mgr. E. V.**, bytem xxx, zast. JUDr. Věrou Ptáčkovou, advokátkou, se sídlem Praha 1, V Jámě 1, a **Ing. J. K.**, bytem xxx, zast. Lubošem Paterou, bytem Běleč, Dukelská 33, **o úpravu rodičovské zodpovědnosti**, k odvolání otce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 28. července 2014, č.j. 33 Nc 10/2013-668,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku o výchově nezletilých a ve výroku o běžném výživném **p o t v r z u j e**, ve výroku o nedoplatku výživného se **m ě n í** tak, že tento nedoplatek za dobu od 1.3.2013 do 30.11.2014 činí pro nezl. Š. S. částku 68.450,- Kč a pro nezl. M. M. částku 57.950,- Kč, jinak se v tomto výroku **p o t v r z u j e**.
- II. Ve výroku o víkendovém styku otce s nezletilými stejně jako ohledně předání a převzetí dětí se rozsudek soudu prvního stupně **p o t v r z u j e**, ve výroku o styku v průběhu školních prázdnin, se **m ě n í** tak, že otec je oprávněn stýkat se s nezletilými

- v každém lichém roce o jarních prázdninách od soboty 9.00 hod. do následující neděle 16.00 hod.
- v každém sudém roce o velikonočních prázdninách od 9.00 hod. prvního dne prázdnin do Velikonočního pondělí do 16.00 hod.
- v každém roce o letních prázdninách po dobu dvou týdnů v měsíci červenci a dvou týdnů v měsíci srpnu vždy od soboty 9.00 hod. prvního týdne do neděle 16.00 hod. druhého týdne s tím, že přesný termín otec sdělí matce vždy do 30.4. kalendářního roku
- o vánočních prázdninách v lichém roce od 24.12. od 10.00 hod. do 28.12. do 16.00 hod. a v sudém roce od 29.12. od 10.00 hod. do 1.1. následujícího roku do 16.00 hod.

- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
- IV. Otec je povinen zaplatit České republice na náhradu nákladů řízení částku 28.350,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet Obvodního soudu pro Prahu 1, vůči matce se státu náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně svěřil nezl. Š. S. K., nar. xxx a nezl. M. M. K., nar. xxx do výchovy matky, otci stanovil povinnost přispívat na výživu nezletilého Š. S. částkou 4.500,- Kč měsíčně a na výživu nezl. M. M. částkou 4.000,- Kč měsíčně, vyčíslil dluh na výživném za dobu od 1.3.2013 do 31.7.2014 částkou 51.500,- Kč pro nezl. Š. S. a částkou 43.000,- Kč pro nezl. M. M., a stanovil podmínky splatnosti tak, že otec je povinen tento dluh splácet po 1.500,- Kč pro Š. S. a 1.000,- Kč pro M. M. spolu s běžným výživným k rukám matky pod ztrátou výhody splátek. Dále upravil styk otce s nezletilými tak, že je oprávněn se s nimi stýkat každý lichý týden od pátku 16.00 hod. do neděle 16.00 hod., vždy o letních prázdninách v červenci a srpnu po dobu celkem 3 týdnů a stanovil další podrobnosti prázdninového styku, dále každý lichý rok o jarních prázdninách od soboty 9.00 hod do následující soboty do 14.00 hod., každý sudý rok o velikonočních prázdninách od prvního dne těchto prázdnin od 13.00 hod. do velikonočního pondělí do 16.00 hod., a konečně o vánočních prázdninách v lichém roce od 25.12. od 10.00 hod. do 28.12. do 16.00 hod. a v sudém roce od 29.12. od 10.00 hod. do 1.1. do 16.00 hod. Po dobu platnosti zákazu vstupu otce do matčina bydliště na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11.6.2013, č.j. 43 Nt 9501/2014, stanovil místem předání a převzetí dětí specializované pracoviště Xxx xxx, xxx, xxx s tím, že náklady spojené se službou

asistovaného styku hradí otec, jinak je místem předání a převzetí dětí bydliště matky, která je povinna děti na styk řádně připravit. Konečně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a otci uložil povinnost nahradit státu náklady řízení ve výši 28.350,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet obvodního soudu pro Prahu 1.

Takto rozhodl k návrhu matky, která se domáhala svěřeni dětí do své péče, naopak otec se domáhal střídavé výchovy. V průběhu řízení byly zatímne upraveny poměry dětí, bylo vydáno několik předběžných opatření, na jejichž základě byly děti předány matce, otci bylo vyměřeno výživné částkou 2.000,- Kč pro každé z dětí a byl upraven rovněž styk otce s dětmi. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že rodiče nevedou společnou domácnost od 25.2.2013. Vztah rodičů je dlouhodobě zcela rozvrácen, nejsou schopni spolu komunikovat, proti otci je vedeno trestní řízení, je mimo jiné obviněn z nebezpečného pronásledování matky. V rámci tohoto trestního řízení bylo vydáno předběžné opatření sp. zn. 43 Nt 9501/2014 spočívající v zákazu vstupu otce a jeho pohybu v blízkosti matky, mimo jiné v okolí jejího bydliště a mateřské školy, kterou nezletilí navštěvují. Oba rodiče mají pouze tyto dvě vyživovací povinnosti. Matka má xxx vzdělání, Do prosince 2012 byla s dětmi na rodičovské dovolené, poté krátkodobě pracovala jako xxx. Od července 2013 byla evidována u ÚP jako uchazečka o zaměstnání, pobírala podporu v nezaměstnanosti. Od 1.9.2014 uzavřela pracovní smlouvu jako xxx, což odpovídá jejímu vzdělání a kvalifikaci. Matka vlastní nemovitost v D., jedná se o rekreační nemovitost, kterou na základě věcného břemene doživotně užívají její rodiče. Matka uvedla, že v minulosti měla problémy xxx a dochází na lékařské kontroly.

V souvislosti s vyhrocenými vztahy rodičů matka vyhledala pomoc u spol. XXX a XXX, kam pravidelně dochází na terapie. V době rozhodování soudu prvního stupně nezletilí navštěvovali MŠ, měli běžné potřeby dětí předškolního věku, mladší M. trpí xxx, z toho důvodu nemůže být celodenně v předškolním zařízení a xxx xxx xxx, což vyžaduje zvýšené náklady. Otec vlastní bytovou jednotku v Xxx, má xxx vzdělání xxx, pracuje jako xxx s příjmem cca 20.000,- Kč měsíčně. Sám uvedl, že by byl schopen dosahovat výdělku výrazně vyššího, pokud by nemusel vynakládat zvýšené úsilí v souvislosti s řízením o děti. Otec má také 25% obchodní podíl ve spol. S. s.r.o., nepobírá zde však žádný příjem. Ve věci byl vypracován společný znalecký posudek psychologem PhDr. Petrem Weisssem a dětským psychiatrem MUDr. Jiřím Kutinou, z jeho závěrů vyplynulo, že oba rodiče jsou nadprůměrného intelektu bez známek duševní poruchy, oba mají vhodné výchovné předpoklady, o děti projevují vřelý zájem. U matky nebylo zjištěno nic, co by snižovalo její výchovné předpoklady k dětem. V minulosti byla léčena xxx, největší psychickou zátěž pro ni představuje nevyřešená situace ve vztahu k dětem. Otec je osobností dominantní, xxx. Aktuálně největším problémem je debaklový vztah mezi rodiči, který se s pokračujícím soudním sporem prohlubuje. Vhodné by bylo psychoterapeutické vedení obou rodičů, bez něhož se překonání tohoto stavu jeví jako málo pravděpodobné. Možnost střídavé péče znalci nevyklučují, když nebyl zjištěn žádný problém ve vztahu dítě - rodič. Nezbytnou podmínkou střídavé výchovy je však identický výchovný styl a zejména to, aby rodiče byli schopni se dohodnout alespoň na základních věcech týkajících se dětí. V případě svěřeni dětí do výchovy jednoho z rodičů znalci doporučili úpravu širokého styku s druhým rodičem. Na takto zjištěný skutkový stav soud prvního stupně aplikoval pokud jde o výchovu ust. § 907 o.z. a dospěl k závěru, že v daném, případě není střídavá výchova vhodná vzhledem k debaklovému a hostilnému vztahu rodičů, kdy nejsou schopni spolu jakkoli komunikovat. V

zájmu nezletilých tak je jejich svěřeni do výchovy jednoho rodiče, a to matky, v jejíž péči se již od února 2013 nacházejí a nebyly v ní shledány žádné závady. Pokud otec v řízení tvrdil, že matka péči o děti řádně nezajišťuje, nic takového nebylo v řízení prokázáno. Zároveň soud prvního stupně upravil styk otce s nezletilými standardním způsobem včetně prázdnin s tím, že místem předání a převzetí dětí, do doby trvání předběžného opatření v trestním řízení je pracoviště Xxx xxx specializované na asistovaný styk rodičů s dětmi. Ohledně stanovení výživného postupoval soud prvního stupně podle ust. § 913 o.z. a otci stanovil výživné částkou 4.500,- Kč pro Š. a 4.000,- Kč pro M., když takto stanovené výživné odpovídá výdělkům, kterých by otec při svém vzdělání mohl dosahovat, což je 40.000,- Kč měsíčně. Tuto výši zjistil ze statistiky průměrných výdělků vedených MPSV. Výživné stanovil zpětně od doby, kdy rodiče nevedou společnou domácnost a vyčíslil nedoplatek výživného za toto rozhodné období. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ust. § 146 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. a o nákladech řízení státu rozhodl podle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. Matce jejich náhradu neuložil, když u ní shledal podmínky pro osvobození od soudních poplatků.

Proti rozsudku podal otec včas obsáhlé odvolání. Namítal, že v daném případě měli být nezletilí svěřeni do střídavé výchovy rodičů, která je preferována také celou řadou rozhodnutí Ústavního soudu ČR, na něž odkázal. Matka je soudem pozitivně diskriminována, což se projevuje jednak v tom, že nemusí platit náklady řízení, jednak v tom, že je preferována v době vánoc. Otec by totiž neměl být s dětmi nikdy na Štědrý den. Soudu prvního stupně vytýkal, že nedostatečně zjistil skutkový stav věci, když neprovedl důkazy navržené otcem. Soudkyni vytýkal, že nesprávně posoudila celý problém, když posuzovala vztah rodič - rodič, ač měla prioritně posuzovat vztah rodič - dítě, který je bezproblémový. Rozsudek se otci jeví jako nespravedlivý. Podrobně se zabýval rovněž aktuálním zdravotním stavem syna M., který se podrobil v xxx operaci. V doplnění odvolání podrobně rozebral měsíční náklady jednotlivých členů rodiny, které jsou podle jeho názoru reálné. Uvedl, že on žije skromně, v roce 2012 z důvodu xxx xxx matky nebyl schopen se dlouhodobě starat o firmu, takže ta po 12 letech úspěšné činnosti zkolabovala. Připustil, že by mohl dosahovat vyššího příjmu, především se však musí věnovat soudům a zdravotnímu stavu syna M.. Poukázal na to, že životní úroveň dětí má být stejná jako rodičů, nelze vycházet z jakýchsi hypotetických příjmů. Konečně vyživovací povinnost k dětem má i matka, takže i ona by měla nést část nákladů na děti. Konečně uvedl i to, že i výrok o nákladech řízení státu odporuje zásadám rovnosti účastníků soudního řízení. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že děti svěří do střídavé výchovy rodičů a neupravil výživné. V případě, že odvolací soud tento návrh neakceptuje, aby změnil výrok o výživném tak, že stanoví výživné pro nezl. Š. S. částkou 3.333,- Kč měsíčně a pro nezl. M. M. částkou 3.000,- Kč měsíčně. Zároveň, aby byl upraven široký styk otce s dětmi, a to v lichém týdnu od čtvrtka do pondělí a v sudém týdnu od úterý do středy, dále o jarních prázdninách v lichém roce od pátku do následující neděle, o velikonocích v sudém roce, o letních prázdninách po dobu 5 týdnů, a konečně o vánočních prázdninách v lichém roce od 24.12. od 10.00 hod. do 28.12. do 18.00 hod. a v sudém roce od 29.12. 10.00 od hod do 1.1. 18.00 hod. Konec styku navrhl upravit vždy na 18.00 hod.

Matka navrhla potvrzení rozsudku jako věcně správného s tím, že v řízení bylo provedeno dostatek důkazů, na jejichž základě soud zjistil skutkový stav věci. Matka respektuje právo dětí

na styk s otcem, otec však tohoto svého práva řádně nevyužívá. Otec od doby vyhlášení rozsudku ani neplatí řádně výživné, za celou dobu zaslal matce jen 4.100,- Kč, k čemuž předložila výpisy z účtu.

Opatrovník navrhl potvrzení rozsudku jako věcně správného.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a o.s.ř.), přičemž nebyl vázán mezemi odvolání, neboť řízení lze zahájit i bez návrhu, a dospěl k závěru, že odvolání otce není důvodné. Dokazování doplnil podle ust. § 213 odst. 2 o.s.ř.

Matka k dotazu odvolacího soudu doplnila, že do července 2014 pobírala příspěvek na bydlení ve výši 5.- 6.000,- Kč, a dále příspěvek na péči o M. ve výši 3.000,- Kč, který pobírá dosud. Dále pobírá přídavky na obě děti.

Ze zprávy zaměstnavatele matky odvolací soud zjistil, že její čistý měsíční příjem činil v měsíci srpnu, kdy nastoupila do zaměstnání a odpracovala 5 dnů 4.469,- Kč, průměrný čistý příjem za měsíce 9 - 10/2014 činil 18.365,- Kč.

Otec před odvolacím soudem ještě doplnil, že operace nezl. syna M. byla úspěšná a dále se vyjadřoval k tomu, že Xxx xxx je neexistující subjekt, který ani nemá IČ. Otec je přesto nucen této neexistující organizaci platit za asistovaný styk s dětmi.

Při rozhodování o svěřeni do výchovy toho kterého z rodičů či do střídavé péče je třeba vyjít kritérií stanovených ust. § 907 zák. č. 89/2012 Sb., dále jen o.z. Podle tohoto zákonného ustanovení soud může svěřit dítě do péče jednoho z rodičů, nebo do střídavé péče, nebo do společné péče; soud může dítě svěřit i do péče jiné osoby než rodiče, je-li to potřebné v zájmu dítěte. Má-li být dítě svěřeno do společné péče, je třeba, aby s tím rodiče souhlasili. Podle odstavce 2 při rozhodování o svěřeni do péče soud rozhoduje tak, aby rozhodnutí odpovídalo zájmu dítěte. Soud přitom bere ohled na osobnost dítěte, zejména na jeho vlohy a schopnosti ve vztahu k vývojovým možnostem a životním poměrům rodičů, jakož i na citovou orientaci a zázemí dítěte, na výchovné schopnosti každého z rodičů, na stávající a očekávanou stálost výchovného prostředí, v němž má dítě napříště žít, na citové vazby dítěte k jeho sourozencům, prarodičům, popřípadě dalším příbuzným i nepříbuzným osobám. Soud vezme vždy v úvahu, který z rodičů dosud o dítě řádně pečoval a řádně dbal o jeho citovou, rozumovou a mravní výchovu, jakož i to, u kterého z rodičů má dítě lepší předpoklady zdravého a úspěšného vývoje. Podle odstavce 3 cit. zák. ustanovení soud při rozhodování o svěřeni dítěte do péče dbá rovněž na právo dítěte na péči obou rodičů a udržování pravidelného osobního styku s nimi, na právo druhého rodiče, jemuž dítě nebude svěřeno, na pravidelnou informaci o dítěti, dále soud bere zřetel rovněž ke schopnosti rodiče dohodnout se na výchově dítěte s druhým rodičem.

Odvolací soud má za to, že soud prvního stupně zcela správně posoudil předpoklady střídavé výchovy v závislosti na provedeném dokazování. Ve věci byl vypracován znalecký posudek,

kde znalci, přestože shledali dobré výchovné předpoklady obou rodičů, nebyl zjištěn žádný problém ve vztahu dítě - rodič, doporučili svěřeni dětí do výchovy jednoho z rodičů při zachování širokého styku s druhým rodičem. Připustili i možnost střídavé výchovy, když však aktuálně není splněn **základní předpoklad - dohoda mezi rodiči**. Vztah mezi rodiči označil za debaklový, což je pro výchovu dětí ohrožující faktor. Otec dokonce v rámci trestního řízení vedeného proti němu má zákaz se k matce přibližovat. Za tohoto stavu je podle závěrů odvolacího soudu prozatím střídavá výchova vyloučena **a v zájmu nezletilých, který je třeba především sledovat, je jejich svěřeni do výchovy jednoho z rodičů**. Vhodnější osobou se jeví matka, která má od rozchodu rodičů děti ve výchově a ty v její péči řádně prospívají. Žádné nedostatky ve výchově, jak tvrdil otec, nebyly v průběhu řízení prokázány a ostatně i sám otec v odvolání navrhuje svěřeni dětí do její výchovy, pokud by odvolací soud neshledal podmínky pro výchovu střídavou. Všechny uvedené závěry jsou podle názoru odvolacího soudu v souladu s judikaturou Ústavního soudu (např. rozhodnutí I. ÚS 2482/13).

S ohledem na výchovné předpoklady otce, jeho vztah k dětem, doporučení soudních znalců a opatrovníka, má odvolací soud v daném případě stejně jako soud prvního stupně za to, že jsou splněny podmínky pro standardní styk otce s dětmi ve smyslu sut. § 888 a 891 o.z. Běžný víkendový styk soud prvního stupně stanovil ob týden vždy od pátku do neděle a zvolil i vhodnou hodinu předání a převzetí dětí vzhledem k jejich věku. K určité úpravě přistoupil odvolací soud ohledně posledního dne předávání dětí v době prázdnin, kdy tímto dnem stanovil neděli a nikoli sobotu tak, aby otec s dětmi trávil celé prázdniny, naproti tomu s ohledem na věk dětí stanovil ve všech případech hodinu předání zpět matce v 16.00 hod. O letních prázdninách rozšířil styk o jeden týden tak, aby toto období bylo stejnoměrně rozděleno mezi oba rodiče a konečně o vánočních prázdninách stanovil styk tak, aby děti Štědrý den trávili vždy ob rok s každým z rodičů, což je v jejich zájmu. Zde tedy odvolací soud zcela vyhověl návrhu otce. S ohledem na to, že otec má i nadále zakázán přístup k matce, jedinou možností předání a převzetí dětí je prostřednictvím asistence nezávislé osoby, přičemž odvolací soud z výpisu z ARES zjistil, že specializované pracoviště Xxx xxx je provozováno Mgr. M. S., IČ xxx. Nejedná se tedy o žádný fiktivní subjekt, jak se před odvolacím soudem snažil dovozovat otec.

Výživné otci potom soud prvního stupně stanovil podle ust. § 911 a násl. o.z., přičemž podle ust. § 913 odst. 1 při stanovení výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného, v tomto případě otce. Podle ust. § 915 o.z. životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů, toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte. Odvolací soud se zcela shoduje se soudem prvního stupně, že pokud otec dosahuje nižšího příjmu a sám uvádí, že se tak děje z důvodu tohoto probíhajícího soudního sporu, nemůže tento jeho postoj jít k tíži nezletilých dětí. Zcela správné je vyjít z toho, že otec by mohl dosahovat alespoň průměrného věku jako zaměstnanci stejné kvalifikace, jaké dosahuje on.

Správně také byl stanoven počátek vyživovací povinnosti. Nutno dodat, že s ohledem na věk dětí matka vyvažuje svůj podíl výživného osobním výkonem péče o ně. Odvolací soud dále vyčíslil dluh na výživném pro obě děti v závislosti na tom, že od rozhodnutí soudu prvního stupně se stalo splatným výživné za další 4 měsíce, přičemž matka doložila, že za celé toto období otec zaplatil na výživném pro každého nezletilého jen 2.015,- Kč, a nerespektoval tedy

předběžné opatření. Za tohoto stavu věci dluh na výživném za dobu od 1.3.2013 do 30.11.2014 činí pro Š. S. částku 68.450,- Kč a pro M. M. částku 57.950,- Kč. Tento nedoplatek je otec povinen splácet, jak mu uložil soud prvního stupně, přičemž nezaplatí-li otec byť jen jednu takto stanovenou splátku, stane se splatným celý nedoplatek.

Ze všech uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně částečně změnil podle ust. § 220 odst. 1 písm. b/ o.s.ř., jak je shora uvedeno, jinak jej jako věcně správný potvrdil podle ust. § 219 o.s.ř.

V závislosti na změně rozsudku soudu prvního stupně odvolací soud znovu rozhodoval o nákladech řízení, a to před soudy obou stupňů podle ust. § 146 odst. 1 písm.a/ a § 224 odst. 1, 2 o.s.ř.

Státu odvolací soud přiznal náklady řízení (znalečného) jen vůči otci podle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř., a to jednou polovinou, vůči matce tyto náklady nepřiznal za použití ust. § 150 o.s.ř., a to s ohledem na charakter sporu, majetkové poměry matky a na to, že hrazení těchto nákladů by šlo na úkor zájmů nezletilých dětí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze dne 17. prosince 2014

JUDr. Vladimír Fučík v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení :
Iveta Tomanová